

lente 2015

PsittaScene

EXTRA BIJLAGE BENELUX

Van de directeur

Joseph Campbell schreef ooit "...Een held is iemand die zijn of haar leven heeft gegeven aan iets groter dan zichzelf. "..., een gevoel dat goed degenen beschrijft die een werkelijk verschil in de wereld maken. Eens te meer hebben jullie, onze toegewijde supporters, onze oproep tot actie om de papegaaien te helpen redden beantwoord.

Het is hartverwarmend te zien dat papegaaien ertoe doen -- te weten dat zo velen van u zijn gedwongen maatregelen voor hun instandhouding te nemen. Om 'een papegaaienheld te worden' (pagina 14) is voor velen belangrijk, en deelnemen aan hun instandhouding en welzijn is een prioriteit. Het is zowel nederig en inspirerend om deze overweldigende steun te zien, en dwingt ons bij de WPT harder werken om hun welzijn te verdedigen.

De behoefte is groot: meer dan 350 papegaaiensoorten biedt de aarde een thuis, en bijna een derde van hen staan onder toenemende bedreiging van stropen voor de handel in wilde dieren en habitat verlies en uitroeiing, vervolging, ziekte, geïntroduceerde soorten.

In de afgelopen decennia heeft de Trust de eer om 's werelds meest kwetsbare vogels te verdedigen, een taak die we serieus nemen in een tijd waar veel serieus te nemen is.

In dit nummer van *PsittaScene* kijken we naar enkele van de grote dingen die voor de papegaaien zijn gedaan, en in Tasmanië, waar de oranjebuik parkiet stilletjes vecht voor zijn voortbestaan. We hopen dat u geïnspireerd raakt door deze verhalen.

Wij bij WPT gaan ervan uit dat u onze naaste bondgenoten en onze partners in de strijd voor papegaaien zijn. Dank u voor zo vele jaren van steun, toewijding en passie.

Steve Milpacher – financieel directeur

Op onze omslag

Voor: Oranjebuik Parkiet *Neophema chrysogaster* in Melaleuca, Zuid-West Tasmanië. Zie: *zoeken naar antwoorden*, pagina 4. © Chris Tzaros | Birds Bush en Beyond

Achter: Mannelijke parkiet *Psittacula cyanocephala* Coorg, Karnataka, India. © Bishan Monnappa

Citaat:

Dertig jaar geleden, waren tellingen in Victoria van 70-120 vogels normaal. Nu, zijn waarnemingen zeldzaam...

Oranjebuik Parkiet— *ZOEKEN NAAR ANTWOORDEN*, pagina 4

Oranjebuik Parkiet: Zoeken naar antwoorden

ARTIKEL EN FOTO'S DOOR JONATHAN NEWMAN

In de verte komt me het hoorbare gedreun van een licht vliegtuig tegemoet. Ik zoek de horizon af, hopend dat vandaag eindelijk dé dag gaat worden.

SLECHT WEER HAD DAGEN VAN afgelaste vluchten betekend; dit was mijn laatste kans om Melaleuca te bereiken, thuis van de kritisch bedreigde oranjebuik parkiet *Neophema chrysogaster*. Het gedreun veranderde in een stip, en vervolgens in een klein vliegtuig, dat aankwam om te landen op de kleine landingsbaan van Bruny Island. Ik klauterde aan boord en we waren op weg naar één uur durende vlucht over het majestueuze landschap van de zuidkust van Tasmanië. De landingsbaan van Melaleuca was zelfs nog kleiner en was zo wild en spectaculair als ik had gehoopt; natte kustheide met uitgestrektheid van kale moerassige grond en varens. We ontscheepten met een aantal van de groep gingen op weg voor de lange maar populaire wandeling die van hieruit loopt door een paar afgelegen en prachtige bossen. Ik had echter andere plannen en volgde een van de vrijwilligers naar een kleine schuilhut waar aanvullend voedsel wordt gegeven voor één van de zeldzaamste papegaaien ter wereld. Ik maakte het mij gemakkelijk en pakte mijn verrekijker – en daar waren ze.

Een half dozijn oranjebuik parkieten zaten op de tafel de gekiemde zaden te eten. Ze waren verbluffend mooie, bedreven en compacte parkietjes in een mosachtige tint groen, met een turkoois blauwe band over het voorhoofd. De mannetjes vertoonden een glanzende oranje buik patroon als ze landden op de handig verstrekte stammen. Urenlang keek ik verrukt terwijl zij rondscharrelden, zachtjes kibbelend.

Het is ontvullend om te bedenken dat die half dozijn vogels zo'n aanzienlijk percentage van de wereldbevolking vertegenwoordigen. Oranjebuik parkieten vele jaren in ernstig verval geraakt. In de jaren 1900, kwamen er duizenden koppels, tot aan het uiterste oosten van Sydney. De soort is nu beperkt als broedvogels tot dit enige gebied van het Southwest Nationaal Park. Ongelooflijk genoeg, brengen ze Australische winter veel verder noordelijk door op zoutmoerassen in kustgebieden van Victoria, en keren elk jaar terug naar Melaleuca om in oktober te broeden. Elk jaar keren er minder terug naar Tasmanië. In 2013 bleven er slechts 19 wilde vogels over. Een dergelijke kleine populatie is enorm risicovol om uit te sterven en als de vogels weggaan van Melaleuca, dan zullen er geen wilde oranjebuik ergens meer over zijn.

De bedreigingen, zoals zo vaak, zijn velen en verschillen. De zoutmoerassen aan de kust waar deze vogels over winterden zijn grotendeels zijn teruggewonnen en ontwikkeld en er zijn nu een paar gebieden op het vasteland waar je hoopt de soort te kunnen zien.

Dertig jaar geleden, waren wintertellingen in Victoria tot wel 70-120 vogels. Nu, zijn waarnemingen zeldzaam en in 2014 in totaal slechts 6-10 vogels. Nieuwe plannen voor uitbreiding op Port Philip, een van de belangrijkste resterende sites, bedreigen de soorten verder. Overbegrazing door vee of geïntroduceerde konijnen heeft geleid tot erosie in de weinige overwinterende gebieden die er nog zijn en geïntroduceerde Europese vinken concurreren voor voedsel met de parkieten. Op de broedplaatsen, is concurrentie voor nestsites met geïntroduceerde spreeuwen *Sturnus vulgaris* een groot probleem. De belangrijkste migratie tussenstop plaats op King Island is beschermd, maar lichten worden verondersteld een probleem te zijn voor deze vogels omdat ze nachtelijke migranten zijn. Ziekte is ook een bedreiging. De soort is in ernstige problemen.

Dus wat is het antwoord? Statistische modellen suggereren dat de oranjebuik parkiet binnen vijf jaar, bij de huidige trends, uitgestorven zal zijn. Hoe kunnen we het verlies van een dergelijke prachtige vogel voorkomen? De uitdagingen zijn ernstig en de oplossingen moeilijk. Dat betekent niet uitsterven is onvermijdelijk.

Er zijn meer dan 300 vogels in gevangenschap. Toegenomen broedsucces onder deze vogels produceerde genoeg aantallen om een herintroductie poging op Birch Inlet, in de buurt van Melaleuca, mogelijk te maken waar een tweede populatie van oorsprong heeft gebroed. Meer dan 400 vogels werden vrijgelaten tussen 1999 en 2009 en broeden in het wild heeft plaatsgevonden. Echter, zowel nestproductiviteit en het aantal terugkerende vogels elk opvolgend voorjaar waren allebei zó laag dat het herintroductie schema werd los gelaten.

Daarom ligt de toekomst van de soort op Melaleuca. Zelfs hier, worstelt de soort maar de vrijwilligers doen alles wat ze kunnen om het verlies van deze iconische vogel te voorkomen. Elke dag, leggen onderzoekers zorgvuldig afgemeten hoeveelheden gekiemde zaad op vogelafels. De gebruikte hoeveelheid is om de parkieten aan te moedigen te komen, terwijl ze nog steeds zich op natuurlijke manier moeten voeden. Door de vogels dicht bij de schuilhut, tellen onderzoekers individuen door aantallen en geslacht. Een groot percentage van de populatie heeft een gekleurde ring, waardoor gedetailleerde gegevens kunnen worden verkregen. Nestkasten worden gretig gebruikt door de parkieten en zodoende kan broedsucces ook worden gemeten. Tijdens mijn bezoek, gebruikte een paar een nestkast vlakbij de belangrijkste schuilhut en van de man kon worden gezien dat hij zijn pop kwam voeren.

Jammer genoeg is de belangrijkste uitdaging is veel moeilijker aan te pakken. De zoutmoerassen op het vasteland, geliefd door de parkieten tijdens de winterperiode, zijn één van de dichtstbevolkte delen van Australië. Omdat Melbourne zich blijft uitbreiden, loopt de druk op. Het is moeilijk te begrijpen hoe het gebied als overwinterende habitat aanzienlijk kan worden uitgebreid, en hoe de kwaliteit van wat er nog over is, kan worden verbeterd. Schermen om grazers buiten te houden, in combinatie met de uitvoering van het ideale afbrandregime kan de habitat aanzienlijk verbeteren. Een gedetailleerde nationaal actieplan is opgesteld over deze vraagstukken.

Ondanks pogingen tot instandhouding blijven aantallen afnemen. In 2013, met slechts 19 overgebleven wilde vogels, werd een besluit genomen om 23 in gevangenschap gekweekte vogels vrij te laten. Zowel wilde als gevangenschap vogels broedden op Melaleuca dat seizoen, waarbij ze 39 kuikens grootbrachten. Voor het eerst in de winter van 2014 werd een in gevangenschap gekweekte en vrijgelaten vogel gezien op het vasteland! Maar, vrijlatingen zijn alleen ontworpen om de wilde populatie te versterken totdat de factoren, die de daling veroorzaken, kunnen worden aangepakt. Ervaring met andere soorten papegaaien heeft geleerd dat zodra de wilde populatie is verdwenen, het zeer moeilijk is voor herstel, omdat in gevangenschap levende vogels dan geen wilde landgenoten hebben om ze te leren waar voedsel en onderdak is, of hoe vijanden te vermijden. Deze kleine kern behouden is van vitaal belang.

Ik heb mensen horen zeggen dat de zaak van de oranjebuik parkiet onmogelijk is. Dat het geld en de inspanning beter besteed kan worden aan soorten met een meer realistische kans van slagen om te worden gered. Dat de druk waarmee deze kleine parkiet wordt geconfronteerd, zijn gewoon te groot. Dat geen enkele hoeveelheid energie de problemen zal oplossen waarmee het wordt geconfronteerd. Staande in een winderige heide, kijkend naar deze regenboogkleurige vogels die voorbij razen, vind ik het moeilijk te accepteren dat uitsterven onvermijdelijk is. Deze vogels hebben duizenden jaren heen en weer gevlogen over de Bass Strait. Ze te verliezen zou ondenkbaar zijn.

Bijschriften:

Oranjebuik parkieten foeragerend aan een aanvullende voedingstafel, Melaleuca, Tasmanië

Vogels op zoek naar voedsel in de zeggen en grassen op Melaleuca

(Links bovenaan) De auteur, Jonathan Newman (Rechts boven) Benutten van de vele nestboxen

Citaat: .. *als de vogels weggaan van Melaleuca dan zal er nergens geen wilde oranjebuik meer zijn.*

Over het Project

Een recovery-team voor de oranjebuik parkiet werd opgericht in 1980. Losse vogels worden gekweekt in kweekprogramma's in gevangenschap in Taroona, Tasmanië, Healesville Sanctuary, Adelaide Zoo, Melbourne Zoo, Halls Gap Zoo en het Priam Parrot Breeding Centre. WPT ondersteunde het programma in 2002.

Over de auteur

Jonathan Newman groeide op in het Verenigd Koninkrijk met een belangstelling voor vogels vanaf zeer jonge leeftijd. Opleiding als een dierenarts aan de Universiteit van Cambridge gaf hem de gelegenheid onderzoeksexpedities naar Colombia en de Salomonseilanden te organiseren, zowel gericht op papegaaien als op andere vogels. Sinds zijn afstuderen, gaat hij door met werken met papegaaiachtigen zowel klinisch als reizen als vogelaar.

Als u meer wilt weten of meedoen aan de Orange-bellied Parrot Project, bezoek hen op Facebook op: facebook.com/orangebellingparrotproject, donaties ter ondersteuning van pogingen tot instandhouding, kunnen gemaakt worden via Birdlife Australië op birdlife.org.au.

Recente nieuws: Lees de laatste update over oranjebuik parkieten in *PsittaNews* op pagina 22.

Vertalingen © Ria Vonk

Helaas is er door ziekte deze keer geen Nieuwsbrief! Excuses hiervoor.